

การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

The Development Manual of Student Care and Support System
of Thungyaiwittayakhom School under Secondary Education
Service Office Nakhon Si Thammarat

ภาณุพงศ์ กันไพบระ*
Panupong Ganpaironh

พระครูเขมธรรมโฆสิต
Phrakhru Khemathammakhsit

บุญเลิศ วีระพรกานต์
Boonlert Weeraponkan

สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Department of Buddhist Educational Administration, Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat Campus

Corresponding author, e-mail: panupong402@gmail.com*

วันที่รับบทความ (Received): 11 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised): 22 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 8 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม 2) พัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม 3) ประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 15 คน สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคู่มือ 15 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และการยอมรับขององค์กร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม พบว่าการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่เป็นระบบครูยังขาดความเข้าใจในการใช้เครื่องมือแบบประเมินต่างๆ และมีภาระงานอื่นๆ มาก ทำให้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของครูยังได้รับข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่ชัดเจน 2) ผลการศึกษาพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม พบว่า คู่มือมีเนื้อหาตามองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.2) การคัดกรองนักเรียน 1.3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 1.4) การป้องกันและแก้ไขนักเรียน 1.5) การส่งต่อนักเรียน ซึ่งคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ ดังนี้ 2.1) คำชี้แจง 2.2) วัตถุประสงค์ 2.3) โครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ 2.4) หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน 2.5) คำแนะนำในการปฏิบัติงาน 2.6) เทคนิคในการปฏิบัติงาน 2.7) เอกสารอ้างอิง 3) ผลการประเมิน

คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน พบว่า ผลการประเมินในทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: การพัฒนา, คู่มือ, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The objectives of this research to: 1) study the state of operation student care and support system of Thungyaiwittayakhom school 2) develop manual of student care and support system of Thungyaiwittayakhom school 3) evaluation of the student care manual and support system of Thungyaiwittayakhom school This is a qualitative research study. There were 15 people who provided important information through in-depth interviews, 5 experts in-depth interviews and 15 expert evaluate the manual. The tool used was a feasibility assessment model. usefulness and acceptance of the organization. The research findings were as follows: 1) The results of a study the state of operation student care and support system of Thungyaiwittayakhom school, The student care and support system, teachers still lack understanding in using various assessment tools and have many other responsibilities, which makes it difficult for them to understand students on an individual basis. The tools for collecting data to understand students individually must be systematic and continuous so that the data can be analyzed for screening purposes. 2) The results development manual of student care and support system of Thungyaiwittayakhom school, The manual contains content based on the components of the student support system, which are as follows: 1.1) knowing the students individually 1.2) screening students 1.3) promoting and developing students 1.4) Preventing, helping, and solving problems for students 1.5) referring students, the manual for the student support system consists of the following components: 2.1) explanation 2.2) objectives 2.3) structure of duties and responsibilities 2.4) criteria and methods of operation 2.5) work guidelines 2.6) techniques for implementation 2.7) references. 3) The evaluation results of the student support system manual at Thung Yai Wittayakom School, with 15 experts, the evaluation results in all aspects were at a very good level.

Keywords: Development, Manual, Student care and support system.

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนไทยจำนวนไม่น้อยได้รับผลกระทบจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าของวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ และสภาพแวดล้อมในสังคมส่งผลต่อพฤติกรรมกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เติบโตขึ้นทุกวัน ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาอื่นๆ ตามมา ในสถานศึกษาผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นเป็นวัยที่มีภาวะอารมณ์แปรปรวนสูง ภาวะทางอารมณ์ไม่สมบูรณ์มีความสับสนในการวางบทบาทของตนเอง ในสังคม ขาดทักษะและประสบการณ์ใน

การเผชิญกับปัญหาเกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและเกิดความสับสนในการปฏิบัติตนต่อเพื่อน (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2560, หน้า 9)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่สนองนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิต การดำเนินงานตามหลักการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นไว้มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง เมื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วจะต้องมีการคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มพิเศษ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ขั้นตอนที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้นและมีความภาคภูมิใจในทุกๆ ด้านเมื่อมีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนที่ 4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการป้องกันแก้ไขอย่างจริงจัง ขั้นตอนสุดท้ายการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการส่งต่อ 2 รูปแบบ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567: 1-2)

โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นงานที่สังกัดในกลุ่มงานบริหารงานกิจการนักเรียน โดยในปัจจุบันการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน พบว่า การดำเนินการที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่สอดคล้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูบางส่วนในโรงเรียนยังไม่มี ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยลักษณะการปฏิบัติงานยังปฏิบัติงานตามความเข้าใจของตนเอง ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นไปตามกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567: 4) เนื่องจากโรงเรียนไม่มีคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม, [ออนไลน์])

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาและพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบมีความชัดเจน อันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยการจัดทำคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะสามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างครูที่ปรึกษาครูภายในโรงเรียนและนอกจากนั้นผู้บริหารยังใช้เป็นคู่มือในการนิเทศ ติดตามและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือและมีวิธีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนต่อไป

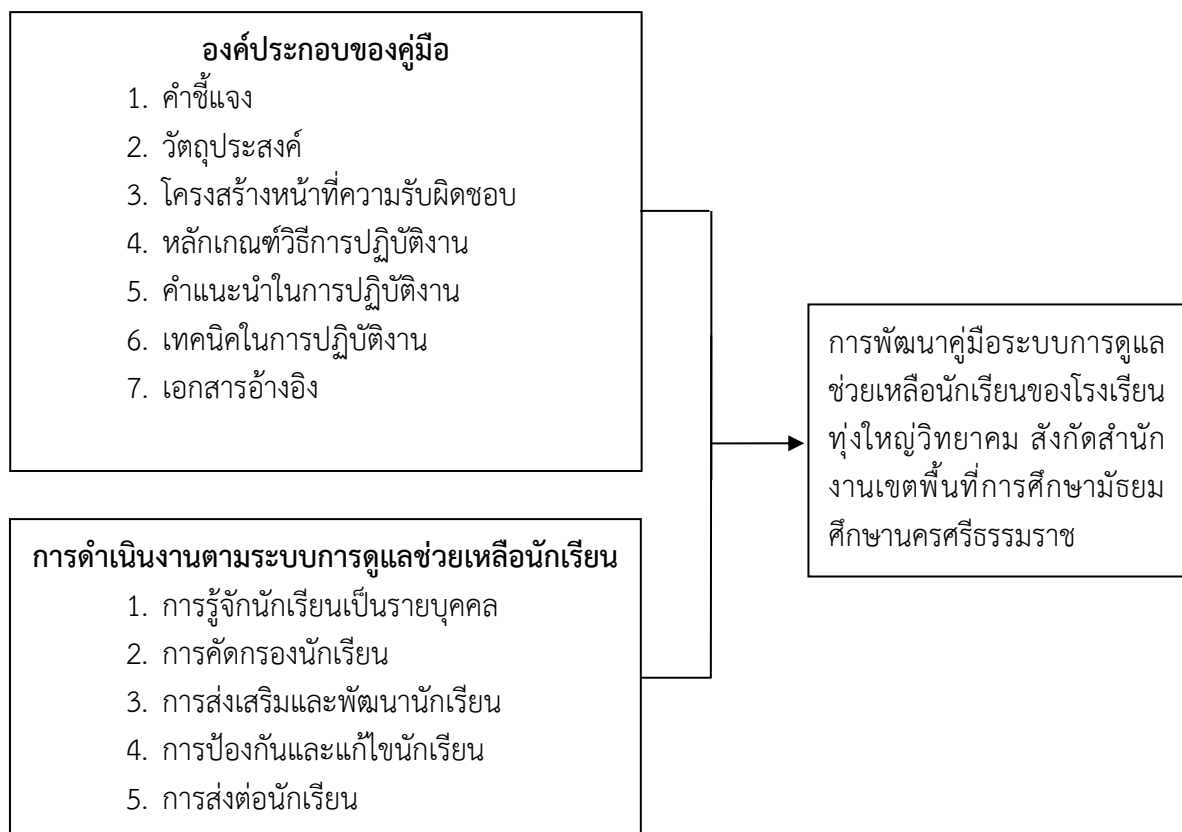

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในการศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยประกอบด้วย ขอบข่ายการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งได้มา จากแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์ประกอบของคู่มือ ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์งานวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ, 2553: ข) สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เป็นการศึกษ โดยการใช่วิธีแบบ การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้การสัมภาษณ์ เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่ม บริหารกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มงานปกครองและ สารวัตรนักเรียนจำนวน 1 คน ครูโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม จำนวน 9 คน ผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องมีอายุงาน ไม่ต่ำกว่า 3 ปี

2. ขั้นตอนพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูล สำคัญโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 1 คนหัวหน้ากลุ่มงานงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน

3. ขั้นตอนการประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้แบบประเมินคู่มือ โดยประเมิน ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กรของคู่มือวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูที่ปรึกษานักเรียนโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม จำนวน 10 คน ผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องมีอายุงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สภาพการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิปริญญาโท ขึ้นไป ตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 คน ได้ค่า IOC 1.00

1.2 ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนทุ่ง ใหญ่วิทยาคม โดยร่างคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบแบบสัมภาษณ์

1.3 ขั้นตอนการประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอน การประเมินคู่มือ คือ แบบประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กร โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิ ปริญญาโทขึ้นไป ตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 คน ได้ค่า IOC 1.00

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ทุ่งใหญ่วิทยาคม ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก มีขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัย พิจารณาว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่คุณสมบัติตรงตามความต้องการ (2) ผู้วิจัยขอหนังสือ จากหลักสูตรสาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต

นครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึก (3) ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือ จากนั้นจึงกำหนดวัน เวลาสัมภาษณ์ (4) สัมภาษณ์รายบุคคล โดยมีประเด็นที่ชัดเจน ใช้คำถามอย่างเปิดกว้าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ขั้นเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยพิจารณาว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ สามารถตอบปัญหาที่ต้องการเกี่ยวข้องได้หรือไม่ 2) ผู้วิจัยขอหนังสือจากหลักสูตรสาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึก 3) ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ร่างคู่มือ จากนั้นจึงกำหนดวัน เวลา สัมภาษณ์ วิธีการดังกล่าวเป็นการกำหนดบทบาทของผู้วิจัยแบบเปิดเผย (Over role) 4) สัมภาษณ์รายบุคคล เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอร่างคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มุ่งหาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้ข้อมูลเชิงพรรณนา มีประเด็นในการสัมภาษณ์ที่ชัดเจน ใช้คำถามอย่างเปิดกว้าง การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยตรง (Face-to-Face) กับผู้ให้ข้อมูล

2.3 ขั้นตอนการประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กร มีกระบวนการดังนี้ คือ 1) ขั้นเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยพิจารณาว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ 2) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขต นครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขออนุญาตประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กร ของคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 3) ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยได้ส่งเอกสารขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล วิธีการดังกล่าวเป็นการกำหนดบทบาทของผู้วิจัยแบบเปิดเผย (Over Role) 4) ผู้วิจัย ส่งร่างคู่มือและแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กร ของคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการประเมิน

3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดจากการการสัมภาษณ์ข้อมูลบริบทการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น 3) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำเสนอ ในผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัยด้วยการพรรณนาข้อมูล

3.2 ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการนำรายละเอียดจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้ การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ร่างเป็นคู่มือเป็นแนวทางตามผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้น 3) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและ

อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำเสนอในการประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับขององค์กร

3.3 ขั้นตอนการประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการ 1) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์โดยการ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้าน 2) จัดทำคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่เป็นระบบ ครูยังขาดความเข้าใจในการ ใช้เครื่องมือแบบประเมินต่างๆ และมีการงานอื่นๆ มาก ทำให้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของครู ยังได้รับข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่ชัดเจนเท่าที่ควรซึ่งโรงเรียนต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวของนักเรียน เพื่อให้ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจตัวนักเรียนมากขึ้น รู้จักตัวตนเข้าใจปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน โดยเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการรู้จักนักเรียนรายบุคคลต้องเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อการคัดกรอง

2) ผลการศึกษาพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า คู่มือมีเนื้อหาตามองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขนักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียน ซึ่งคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) คำชี้แจง 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ 4) หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน 5) คำแนะนำในการปฏิบัติงาน 6) เทคนิคในการปฏิบัติงาน 7) เอกสารอ้างอิง

3) ผลการประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และ การยอมรับขององค์กร ในทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.16) ผลการประเมินความเป็นไปได้อีกมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5$, S.D. = 0.00) และผลการประเมินความเป็นประโยชน์และการยอมรับขององค์กรมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5$, S.D. = 0.00) และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมิน ความเหมาะสม เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่าระดับสูงที่สุด คือ คำชี้แจง วัตถุประสงค์ คำแนะนำในการปฏิบัติงาน อ้างอิง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.15) รองลงมา คือ เทคนิคในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.19) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โครงสร้างการรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน เป็นไปตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดแต่ผู้ปฏิบัติยังขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ามีแนวปฏิบัติที่ไม่ชัดเจนและไม่มีคู่มือที่มีการอธิบายขั้นตอนที่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติ จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเต็มศักยภาพและบริบทของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ มีมาก (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจากการจัดทำระเบียบสะสม และการเยี่ยมบ้าน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) นำผลการประเมินในการคัดกรองพฤติกรรมนักเรียนไม่เป็นไปตามพฤติกรรมจริงของนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมและกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ กล้าคิด กล้าแสดงออก และมีทักษะชีวิตที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการให้คำปรึกษาเบื้องต้น ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน สามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ ด้านการส่งต่อนักเรียน ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก แต่ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้น คือ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดูแลช่วยเหลือที่ชัดเจนตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษาต้องให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลย นักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

2. เนื้อหาตามองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขนักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียน ซึ่งคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) คำชี้แจง 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ 4) หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน 5) คำแนะนำในการปฏิบัติงาน 6) เทคนิคในการปฏิบัติงาน 7) เอกสารอ้างอิง ซึ่งเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน และบันทึกข้อมูลได้ตรงตาม QR CODE ในคู่มือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณรี ปนศิริ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ผลการพัฒนาคู่มือการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่องานวิจัยประกอบด้วย คำนำ สารบัญ วัตถุประสงค์ของคู่มือ คำชี้แจงการใช้คู่มือการใช้สถิติเพื่อการวิจัยและส่วนของเนื้อหาประกอบ บทที่ 1 บทนำ และ บทที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา ตัวตลี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างคู่มือการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตสำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นผลการศึกษาพบว่า ผลการสร้างคู่มือ

การใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตสำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ปก คำนำ คำนิยม สารบัญ เนื้อหา และบรรณานุกรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กวินนา สร้อยสวัสดิ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศมีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลายมีวิธีการคัดกรองนักเรียนโดยดำเนินการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนำมาแยกกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม มีการจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนา และมีการประสานขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายนอก 3. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ตามขอบข่ายงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

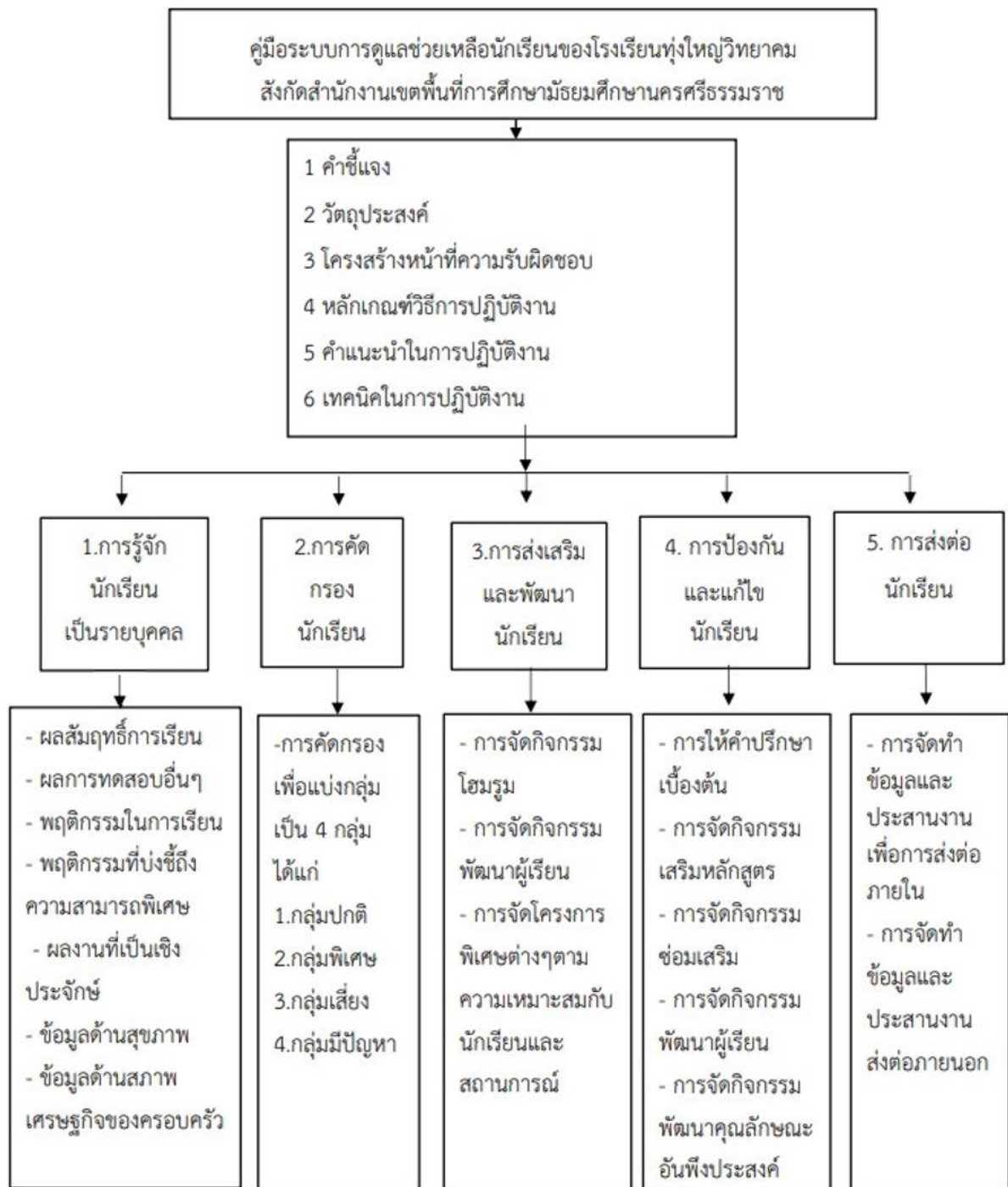
3. ผลการนำประเมินคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา มีความสำคัญและมีประโยชน์ในหลากหลายมิติโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นบุคคลที่มีทักษะชีวิตและความสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิสอน คำด้อย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเปลี่ยนผ่านเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญค่าเฉลี่ย 4.12 และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมมากในการนำไปใช้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสีเมื่อจำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสีมี 5 แนวทาง เช่น 1) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น 2) ควรสร้างแบบประเมินนักเรียนให้มีความหลากหลายใช้โปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนมาใช้ในการดำเนินการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน 3) ควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมที่จะสามารถ พัฒนาความรู้ทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์ของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) ควรจัดการอบรมครูเรื่อง เทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นเพื่อสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหได้ตรงประเด็น 5) ควรมีการชี้แจงผู้ปกครองให้ทราบถึงถึงเหตุผลที่แท้จริงของการส่งต่อนักเรียน

องค์ความรู้ที่ได้

การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขนักเรียน 5) การส่งต่อนักเรียน และ

7 องค์ประกอบ คือ 1) คำชี้แจง 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบ 4) หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน 5) คำแนะนำในการปฏิบัติงาน 6) เทคนิคในการปฏิบัติงาน 7) เอกสารอ้างอิง สามารถเขียนเป็นแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัยการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งใหญ่ วิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1 สถานศึกษาควรมีจุดเน้นที่ชัดเจนเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.2 สถานศึกษาควรมีแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นรูปธรรม
- 1.3 สถานศึกษาควรมีโครงการ/กิจกรรมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทั้ง 5 ขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 2.1 สถานศึกษาควรนำคู่มือไปใช้ในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 สถานศึกษาควรประชุมชี้แจงถึงการดำเนินงานตามคู่มือให้บุคลากรในสังกัดทราบถึงวิธีการดำเนินงาน
- 2.3 สถานศึกษาควรจัดอบรม ส่งเสริมให้บุคลากรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 2.4 สถานศึกษาอื่นที่นำคู่มือไปใช้ควรศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตนเอง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน
- 3.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเป็นสถานศึกษาด้านแบบด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3.3 ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กวินนา สร้อยสวัสดิ์. (2564). กลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- กฤษฎา ดั่งดี. (2564). การสร้างคู่มือการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตสำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัยวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระ มีมาก. (2563). การศึกษาผลและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2564). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- วรรณรี ปนศิริ. (2563). การพัฒนาคู่มือการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สิทธิสอน คำต๋อย. (2564). การพัฒนาคู่มือการเปลี่ยนผ่านเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.